

# ПОЗОРИШНЕ НОВИНЕ



МАЈ 2022.

ГОДИНА XVIII, БРОЈ 152

[www.narodnopozeriste.rs](http://www.narodnopozeriste.rs)

ИЗДАЈЕ НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ У БЕОГРАДУ

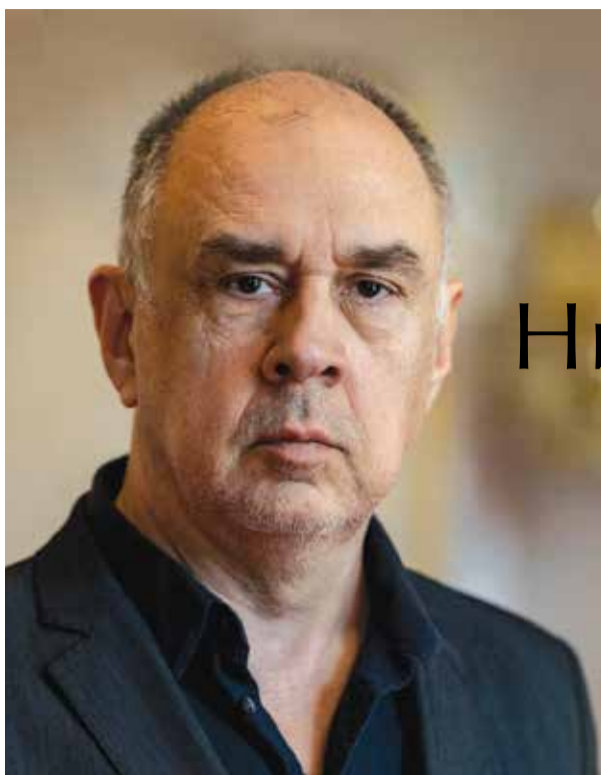


Лав Николајевич Толстој

Драматизација Федор Шили

Редитељ Борис Лијешевић

Ово је велика Кућа и мислим да је потребно више времена, не у вези са непосредним, него са стратешким резултатима, да се у контексту неког закључка потврди да ли ми радимо добро или не. Један од мојих кључних параметара је историјски аспект Народног позоришта, а то је питање дефинисања идентитета националног театра који је настао у другој половини 19. века са врло јасним циљем у том тренутку. То је период просветитељства, класицизма, романтизма, даљег развијања грађанске драме... Од двадесетих, па наовамо, имамо развијање даљих концепата, преко Лакана и Бодријара до постмодерне и данашњих дана када би, лично сматрам, требало да престанемо да администрирамо естетику пропалог времена. Ово позориште, реферишући се према тој основи када је настало и ко га је основао, то мора да поштује. С друге стране, ми имамо и модерну класику. Дакле, сигурно не можемо а да се не упутимо у непознати терен креативности који са собом носи неизвесност и могућност грешке, јер без те могућности грешке све би било пуко администрирање. Наравно, ја јесам спреман на ту врсту грешке, али с пуном свешћу о томе да ова сцена има своје достојанство, да иза себе има године, улоге, режије и незаборавне људе који су уткани не само у историју Народног позоришта, него и Србије. Поштујући то,



НА КРАЈУ СЕЗОНЕ:  
РЕЧ В.Д. УПРАВНИКА  
СВETИСЛАВА ГОНЦИЋА\*

## Нисмо таоци било чијих личних интереса

мислим да не треба да будемо таоци било чијих личних интереса, него треба да радимо у интересу уметности на сцени Народног позоришта која је старија од свих нас.

У овој сезони, сва три ансамбла су остварила веома добре резултате. Ти кораци, као питање дефинисања фазе, део су само једног, рекао бих, много обимнијег задатка. Да ли ћу ја завршити тај задатак, испунити га... Мислим да то и јесте кључни циљ. Он има своје фазе, а једна од њих је и консолидација, али и поштовање достојанства свих ансамба-

ла. С друге стране, то, такође, значи да је неопходно да се и финансијско пословање доведе у ред и, наравно, технички аспекти без којих, ништа, што се у уметничком делу замисли, не може да се изведе. У том смислу, у овој многољудној Кући, са много сектора, потребно је да све функционише у истом смеру. Дакле, све су то наши стратешки циљеви које морамо да решавамо упркос проблемима којима смо окружени. Другим речима, негујући свест о томе где је Народно позориште било, а знамо поуздано где је било, можемо одго-

ворно са визионарском оријентацијом да се упутимо у ту неизвесну будућност. Размишљајући кроз различите пројекције, како кроз финансијско и техничко пословање, тако и, наравно, кроз уметничко пословање и циљеве, неопходно је да се постави дугорочна стратегија развоја ове културне установе. У оквиру тога, кроз једно стратешко размишљање и пројекције за наредне године, потребно је да се озбиљно сагледа, пре свега, рационални део да би се онда пласирали садржаји који, у том смислу, у рефлексiji, одговарају

времену у којем Народно позориште данас постоји, у времену после постмодерне, односно у једној „дигиталној модерни“, како би рекао Алан Кирби.

Веома се радујем што смо ове године са представом Синише Ковачевића „Године врана“ изабрани у главни програм Стеријиног позорја. Јако је значајно наше присуство на тој манифестацији. Такође, имамо комуникацију са свим позориштима у региону. У оквиру тога, већ постоје неке стратешке замисли. С обзиром на околности, видећемо шта ће од свега тога бити реализовано, али, несумњиво је да ће бити сарадње, јер је жеља обострана, а у тим земљама има веома много уметника који су некада радили и у овој Кући. Много тога нас и даље повезује. Формалне границе постоје, али се културолошке преплићу. Имамо много планова за следећу сезону. Драма ће сигурно радити Шекспировог „Магбета“; веома се радујем што ћемо радити и представу по роману „Деца“ Милене Марковић за који је недавно добила престижну Нинову награду за најбољи роман године...

Чека нас обележавање значајног јубилеја - сто година Балета. У вези с тим, у плану је постављање одговарајућег класичног балета. Веома занимљиве планове, наравно, имамо и за Оперу...

\**(Светислав Гонцић је на функцију в.д. управника именован 14. октобра 2021. године)*

ЖИЗЕЛА – ПОНОВО НА СЦЕНИ НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА

## Истински бисер „белог балета“



фото: Срђан Михаић

Балет *Жизела* је један од најдуговечнијих на нашој сцени јер се у Београду изводи од 1926. године, када је први пут био постављен у кореографији Александра Фортунага. Следећа премијера је изведена 1931, а обнова 1939. године, обе у кореографији Нине Кирсанове. Кореографска верзија чувеног руског уметника Леонида Лавров-

ског коју је ексклузивно поставио за Балет Народног позоришта, изводи се од 1957, а исту верзију је реализовала 1991. године наша призната балетска уметница Катарина Обрадовић и од тада је континуирано изводимо. Премијерном обновом балет *Жизела* се враћа на сцену Народног позоришта 4. јуна 2022. године, после четворогодишње паузе. У представи учествује комплетан балетски ансамбл и

Оркестар Народног позоришта, под диригентском управом Ане Зоране Брајовић.

*Жизела* представља истински бисер *белог балета*, али и својеврсни феномен јер се на сценама широм света изводи од 1841. године када је премијерно изведена у париској Опери. Чињеница да је овај балет толико популаран и да је одавно стекао епитет бесмртности и ванвременске димензије, наво-

ди нас да истражимо тајну успеха најпоетичнијег балета епохе романтизма. Композитор Адолф Адам (Adolphe Adam) је створио фантастичну музику, а звучна, али ненаметљива оркестрација савршено се уклопила са једноставним и прецизним либретом који је према идеји књижевника Теофила Готјеа (Théophile Gautier) написао Верноа де Сен-Жорж (Jules-Henri Vernoy de Saint-Georges), један од најзначајних либретиста 19. века. Готјеа је инспирисала словенска легенда коју је немачки песник Хајнрих Хајне (Heinrich Heine) обрадио у свом делу *De l'Allemagne*, а предање говори о девојкама које умиру на дан свог венчања, а затим постају виле, прозачна, бестелесна бића. Оне устају из својих гробова, а сваког млађа који их угледа, увлаче у екстатичну игру до изнемоглости и коначно, смрти. Кореографи Жан Корали (Jean Coralli) и Жил Перо (Jules Perrot), који никада није званично потписан као аутор кореографије, али се верује да је дао велики допринос коначној форми

представе, створили су одличну кореографску основу и омогућили да *Жизела* траје упркос протоку времена. Маријус Петипа, француски кореограф и родоначелник класичног балетског академизма обновио је 1910. године, кореографију балета *Жизела*, у Маријинском театру у Петрограду (данашњи Санкт Петербург) где се у изворном облику чува и данас.

Повратак балета *Жизела* на нашу сцену је веома значајан јер ћемо публици представити једно

од најзначајних дела класичне балетске литературе које на свом репертоару негује већина репрезентативних светских балетских компанија. Поштоваоци балетске уметности поново ће имати прилику да уживају у необичној балетској визији која од реал-

не приче у првом чину, препуне емоција, радости игре, чедне љубави, али и преваре и лудила, прелази у бели други чин, етеричне игре вила, лепоте белог балета и коначно, победе љубави која је јача и од смрти.

■ Бранкица Кнежевић ■

ПРЕМИЈЕРА ОПЕРЕ-БАЈКЕ „СНЕЖАНА И СЕДАМ ПАТУЉАКА“  
ДРАГАНА КАРОЛИЋА У РЕЖИЈИ АНЕ ГРИГОРОВИЋ

# Сценска бајка о суштинској лепоти

Још током студија (ФДУ Београд, затим мастер на Универзитету уметности Београд) хваљена и награђивана млада редитељка Ана Григоровић, већ десет година ради у Народном позоришту као драмски али и као оперски редитељ захваљујући и својој музичкој оријентацији и образовању (одмалена је свирала клавир и учила соло певање и све то заокружила изучавањем теорије музике у Музичкој школи „Мокрањац“). Међу бројним наградама, које је добила, треба навести бар: Награду „Хуго Клајн“, Награду града Београда за уметничко стваралаштво младих, Годишњу награду Народного позоришта за најбољу представу у сезони 2016/2017... а међу режијама у нашем позоришту, треба навести бар представе: *Ђани Скики* (Ђ.Пучини) *На уранку* (С.Бинички) *Бастијен и Бастијена* (В.А.Моцарт), *Дом Бернарде Албе* (Ф.Г.Лорка)...

Недавно је на престижном светском такмичењу оперских редитеља (до 35 година) организованом у Висбадену, представила редитељски концепт представе „Обртаји завртња“ (Б. Бритна) и изабрана у најужи круг (полуфинале) од десет, најбољих, светских редитеља који су учествовали на конкурс.

Наредну њену представу у Народном позоришту знатножељно ишчекујемо. Реч је опери-бајци „Снежана и седам патуљака“ по светски познатом делу Браће Грим, по којем је Драган Каролић писао либрето и компоновао музику. Премијера је предвиђена за 12. јун ове године.

**За почетак, реците нам, да ли је ваше дугогодишње искуство оперског редитеља допринело откривању нових видика и померању неких граница у вама као драмском редитељу? И обратно, колико драмски редитељ помаже оперском редитељу?**

Себе сматрам позоришним редитељем. У нашој земљи не постоје уско стручне студије оперске режије већ вас за бављење оперском режијом квалификује основно и средње музичко образовање. Наравно, оно вам не гарантује редитељски таленат, само вам помаже у артикулацији музичке драматургије. Драмска и оперска редитељка представљају једнаке стране мог искуства и досадашње праксе, те се у оба жанра „њих две“ преплићу и употпуњују.

**Постоје дела (међу којима су и бајке) која због слојевитог садржаја у ком царују језик симбола и метафора могу бити блиски и деци**

**и одраслима, још више оним одраслима који су успели да сачувају дух детињства у себи. Познато је да се деци могу презентовати и, не тако једноставне, животне истине на њима разумљив, одговарајући начин. Можете ли, донекле, да нам откријете нешто о вашој, редитељској замисли и о публици којој је представа намењена?**

*Снежана и седам патуљака* је бајка која третира тему женске лепоте. Може се рећи да се овај



тематски оквир највише види кроз лик Краљице, која упркос труду да остане најлепша и вечно млада, у томе напослетку не успева. Не због тога што је Снежана боља или лепша од ње, већ зато што је њена жеља апсурдна и јалова. Бајка о *Снежанци и седам патуљака* нас учи да лепота долази изнутра и да су бесмислене покушаји уклапања у друштвене стандарде лепоте. Представа је намењена за узраст од 5 до 15 година те је и ритам представе прилагођен данашњој деци која су навикнута на брзе смене узбудљивог садржаја.

**Прво извођење музичке бајке „Снежана и седам патуљака“ било је пре 110 година (композитор Петар Крстић, превод с немачког Сава Мијалковић). Реците нам нешто о музици Драгана Каролића у драматуршкој и сценској функцији?**

Музика и либрето Драгана Каролића су потпуно другачији од верзије Петра Крстића. Музика Драгана Каролића се ослања на одређени број мотива које симболички везује за карактеристике ликова те их кроз оперу често понавља. Чини ми се да, као аутор, Каролић жели да направи хитове, који ће остати у сећању публике. Надам се да ће у томе и успети, те да ће се деца дуго

сећати *Марша патуљака* или *Краљичиног очајничког обраћања Огледалу*.

**Колико су представе, нарочито бајке, које се обраћају (и) дечјој публици, данас важније као подршка њиховом одрастању у тренутку кад се савремени токови, умногоме, сукобљавају са дечјом здравом емотивношћу; колико су представе способне да бране дечје радосно доживљавање свега као предуслов здравог одрастања? Да ли могу да воде дете до правилног вредновања и да му помогну у формирању естетских и етичких критеријума?**

Мислим да није проблем у недостатку бајки већ у избору медијума којим се оне деци представљају. Ви сада имате хиперпродукцију играног и анимираног садржаја за децу који је изузетно квалитетан. Међутим, управо зато смо у проблему да децу одвојимо од рачунара и таблета и да их усмеримо на игру уживо. Вредност позоришта за децу почива на директној интеракцији и буђењу потребе за миметичком игром. Након што доживе узбудљиву представу у позоришту, деца имају потребу да исто осећање произведу кроз сопствену игру, што виртуелни свет не може да им понуди. Сматрам да је немогуће искоренити употребу нових технологија код деце али је зато важније него икад усмерити их на позориште, читање и причање прича.

**Какву врсту стваралачког уживања (упркос нужним стваралачким мукама) вама доноси режија представе за одрасле и представа намењених, првенствено, дечјој публици? Да ли у том послу инспиративно утиче чињеница да као мајка свакодневицу делите и са своје две петогодишње близнакиње Митром и Заром?**

Занимљиво ми је да је ово прва представа коју радим а да су моје ћерке свесне наслова и да ме свакодневно запиткују како напредују припреме за *Снежану и седам патуљака*. Чак су и посетиле неколико проба, као моја тест публика, те сам врло задовољна њиховом реакцијом и она ме охрабрује пред премијеру. Сматрам да режија представе за децу често представља озбиљнији задатак него што мислимо јер смо склони да потценимо публику. Деца у позоришту не знају за конвенције и неће реаговати ако им не задржиш пажњу. Самим тим су најзахтевнија публика. Ако нама одраслима представа није динамична и узбудљива, сасвим сигурно неће бити ни деци.

■ Сања Милосављевић ■

## „ГОДИНЕ ВРАНА“ НА СТЕРИЈИНОМ ПОЗОРЈУ

Драма „Године врана“, по тексту и у режији Синише Ковачевића, биће изведена 1. јуна на 67. Стеријином позорју, у оквиру Такмичарске селекције националне драме. У избору селектора др Миливоја Млађеновића,



осим представе Народного позоришта у Београду, биће изведено још осам драмских комада. „У основи драме Синише Ковачевића су историјски догађаји у Београду две ледене ратне зиме Првог светског рата. Упркос томе, љубав, сентименталност и страственост су доминантне одлике драме *Године врана*. У сценској реализацији, редитељ Ковачевић вешто користи простор на различитим плановима и перспективама, у дубину и у висину (ледена пустопољина, сиви претећи оловни облаци). Стилизовани, кореографисани налети врана у комбинацији са предметима, музиком и тишинама, криковима и ритмовима превазилазе своју изворну метафоричност и доводе до најдубљих и најскривенијих емоција: туге, љутње, страха, тескобе, изазивајући снажно дејство код публике која жуди за непосредним сликама. Злокобне, претеће вране над Србијом, истовремено успело дејствују као везивно ткиво сценских слика“, навео је господин Млађеновић у образложењу. Представа „Године врана“ премијерно је изведена 12. и 13. марта на Великој сцени.

Р.П.Н.

## НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ ДОБИТНИК НАГРАДЕ „СТЕВАН МАЈСТОРОВИЋ“

Народно позориште у Београду први је добитник новоустановљене награде „Стеван Мајсторовић“ за допринос културној сарадњи коју додељује Завод за проучавање културног развика. Признање које носи име оснивача Завода, уручено је в.д. управника Народного позоришта у Београду Светиславу Гонцићу 11. маја на свечаности на којој је та установа обележила 55 година рада.



Р.П.Н.

## „ШПИЈУН“ НА „МАРАТОНУ“ У СОМБОРУ, „АЛЕКСИЈА“ НА „БУЦИНИМ ДАНИМА“

На јубиларном 30. Позоришном маратону који ће бити одржан од 7. до 11. јуна у Народном позоришту Сомбор, Народно позориште у Београду учествоваће са комадом Душана Ковачевића „Балкански шпијун“ у режији Тање Мандић Ригонат. Позоришни маратон ће трајати пет дана и у том периоду биће одиграно 15 представа, а „Балкански шпијун“ је на репертоару 8. јуна. У фокусу нове верзије чувене Ковачевићеве драме, која је премијерно изведена 1. октобра 2018. године на Сцени „Раша Плаовић“, налази се тема друштвене параноје, медијска пропаганда, производња страха и непријатеља, све што је у њу додата је документарна грађа из разних српских медија, а сваки лик представља парадигму одређених стања, профила, тенденција... Улоге тумаче Љубомир Бандовић (Илија Чворовић), Нела Михаиловић (Даница Чворовић), Душанка Стојановић Глид (Ђура, Илијина сестра близнакиња), Катарина Марковић (Соња Чворовић), Милутин Милошевић (Подстанар) и Вања Милачић (Спикерка). Нова представа „Успаванка за Алексију Рајчић“, учествоваће 22. јуна у такмичарском програму Фестивала „Буцини дани“ у Александровцу. Овај комад, по тексту Ђорђа Косића и у режији Југа Ђорђевића, у чијем средишту је тема о злостављаној жени која је починила убиство, а чак је и затвор осетила као простор слободе, премијерно је изведена 30. априла на Сцени „Раша Плаовић“ у драмско-музичкој форми, са Вањом Ејдус у насловној улози.



Р.П.Н.

## БАЛЕТ „КО ТО ТАМО ПЕВА“ ГОСТУЈЕ У ХНК ЗАГРЕБ



Култни балет „Ко то тамо пева“, чији је либрето урађен на основу сценарија истоименог филма Душана Ковачевића и на музику Вокија Костића, у кореографији и режији

Сташе Зуровца, гостоваће 26. јуна у Хрватском народном казалишту у Загребу. На тај начин, наши уметници узвратиће посету колегама из хрватске престонице који су недавно, 28. априла, гостовали у Народном позоришту са балетом „Господа Глембајеви“ у кореографији и режији Леа Мујића. Балет „Ко то тамо пева“ премијерно је изведен 22. децембра 2004. године, а захваљујући својој универзалној нити, представу је разумела и заволела и публика на многобројним гостовањима широм региона, Европе и света. Атрактивна постава, у којој нема главних и споредних улога, врхунска музика без које представа не би била тако посебна, одлична кореографија и режија кроз коју је представљен наш менталитет, само су неки од детаља који су балету „Ко то тамо пева“ одавно обезбедили култни статус. Три дана раније, 23. јуна представа ће гостовати и у Народном позоришту „Стерија“ у Вршцу.

Р.П.Н.

## СЕЋАЊЕ НА ВЕЛИМИРА ЛУКИЋА



Поводом 50 година од ступања на функцију управника Народног позоришта у Београду и 25. година од смрти, 15. јуна (18,00) у Музеју Народног позоришта биће одржано сећање на Велимира Вецу Лукића (1936-1997). Овај признати драмски писац, песник и драматург, био је на челу Народног позоришта од 15. јуна 1972. до 16. априла 1990. године. Пре тога, у периоду од 1964. до 1972. године био је и директор Дrame Народног позоришта. Лукић је својим песничким делима припадао неокласицизму. У драмама се вешто служио алегоричном да би описао своје време. У драмском стваралаштву, избегавајући да се бави митом у изворном облику, Лукић је почео да конституише псеудомитове, да ствара митске легенде како би му послужиле као позоришно огледало у коме ће осликати, приказати драму савременог човека, његово мучно искуство са друштвом и историјом.

Р.П.Н.

## СНЕЖАНА ГЊИДИЋ, АУТОР КОМАДА „ГОСПОЋА АЈНШТАЈН“

# Талентована жена у сенци славног научника

Драма Народног позоришта затвориће овогodiшњу успешну сезону 30. јуна на Сцени „Раша Плаовић“ премијером комада „Госпођа Ајнштајн“, по тексту Снежане Гњидић и у режији Карин Роснизек. У тој интригантној дуодрами која истражује буран однос славног научника Алберта Ајнштајна и Милеве Марић, физичарке, математичарке и његове прве супруге, улоге тумаче Горан Јевтић и Душанка Стојановић Глид. У разговору за „Позоришне новине“, госпођа Гњидић каже да јој се идеја за писање ове драме, која ће бити изведена у оквиру београдског летњег фестивала „Белеф“, јавила после читања узбудљиве књиге Милана Поповића „Једно пријатељство“.

„У књизи су објављена тек пронађена писма која су Милева и Алберт слали Хелени Савић, њеној најбољој пријатељици са студија. Аутор књиге, унук Хелене Савић, иначе психијатар, анализира садржај 70 новооткривених писама и дописница које случајно налази у својој породичној кући у Београду. Грађу за књигу је пронашао на Пристонском, Бостонском универзитету и Универзитету у Јерусалиму. Откривене су нове чињенице из живота наше научнице, битне за њен научни допринос. Све то је био знак да ми овде у Србији изнова треба да се посветимо Милеви Марић“.

До каквих сте све сазнања дошли пишући драму „Госпођа Ајнштајн“?

Све у вези са Албертом Ајнштајном је необично, спектакуларно и сензационално. Треба истаћи да су истовремено кад и Алберт и Милева, живели и радили: Тесла, Марија и Пјер Кири, Роберт Опенхајмер, „отац атомске бомбе“, Вернер Хајзенберг, творац квантне механике, Нилс Бор и многи други, али да Албертова слава увелико превазилази њихову. Он је постао синоним за генија, иако је на почетку свог живота и каријере имао готово минималне шансе да стекне такву репутацију. Данас је он икона науке, на свој аутентичан, особит начин – самим тим што је тврдио да је машта важнија од знања.

И данас се, веома често, може чути, нарочито на овим нашим просторима, да је Милева, заправо, била Албертов „покретачки ум“...

Милева Марић је не само заједно са Албертом покретала идеје које су касније прерасле у општепознате, славне теорије, већ је обављала и математичке прорачуне за многе од њих. Била је хрома од рођења, интро-

вертна али и дружељубива - поуздана, омиљена међу пријатељицама са студија и веома емпатична. Није волела да се истиче у јавности, а Алберту је то било задовољство. Сматрала је да је његов успех њихов заједнички успех. Албертова породица је била жестоко против ове везе. Милева и Алберт су

још два сина о којима се она старала након развода. Млађи син Тете ће као адолесцент оболети од шизофреније. Било је природно да Милева остане у контакту са Албертом - због деце. Волела је Албертов дегињаст и бунтовни дух и неговала је успомену на њихове чаробне дане љубави и пове-

рења. Комад је заснован на познатим чињеницама и догађајима из њихових живота, а дијалози у драми су резултат истраживања из документарних извора.

Драма „Госпођа Ајнштајн“ праизведена је пре две године у вашингтонском позоришту Atlas Performing Arts. У којој мери су, не само америчка него и светска јавност, уопште упознати са научним доприносом Милеве Марић?

Америчка и светска јавност не зна довољно за научни допринос Милеве Марић Ајнштајн, али сам у Вашингтону могла да се уверим да је публика веома заинтересована и отворена за таква сазнања. С обзиром на то да су многе жене научнице скрајнуте у прошлости и њихов рад потцењен, постоји тренд који жели да ову неправду исправи. О томе говори и један инострани спот који је снимљен да промовише Милеву, а залаже се да она добије Нобелову награду.

Колико је, заправо, и Алберт заслужан за прикривање истине о Милевином стварном доприносу његовим успесима?

Не можемо са сигурношћу тврдити да је Албертова кривица што је Милева остала у позадини. Теорија релативитета је потписана са оба њихова имена, али се касније њено име негде загубило. Да је инсистирала, вероватно се Алберт не би бунио, али она није желела да се експонира, а њему је тако било лакше. Испоставило се да је свет спреман да Алберта вине у неслушене висине, све се одиграло невероватном брзином и теорија је добијала на популарности. Написани су томови књига о њему, снимљени филмови и серије. А шта ми радимо да нашу научницу приближимо свету? Она је долазила са Албертом и у Србију, постоје занимљиве приче и анегдоте из тог периода. Зна се куда су се кретали, где су боравили и да су Новосађани запамтили „лудог Марићевог зета“... Да бисмо дали простора да прича о Милеви Марић Ајнштајн дође до света, морамо се трудити да и сами учествујемо у њој. Надам се да ће представа „Госпођа Ајнштајн“ бити такав догађај и корак ка већој афирмацији наше научнице.

■ Микојан Безбрадница ■



Снежана Гњидић се као драмски писац појавила на домаћој културној сцени 1986. године са ТВ драмом „Сестре“ (РТС), и ТВ филмом „Лето“ 1990. (Радио Телевизија Војводина) да би дуги низ година радила у Образовној редакцији ТВ Београд. Дrame „Механички месец“, „Имуша, тако ми срца“, „Како сам поново посато Саиша“ и „Мечкино дете“ игране су у Београду и Пријепљу. Аутор је више радио драма, самосталних арт видео пројеката, а два пута осваја награду за најбољу документарну драму на конкурсима Радио Београда. За роман за тинејџере „Одбегла мама“, 2019. године добила је награду на конкурсима Издавачке куће Клет.

пре брака добили кћер Лизерл коју је Милева морала да остави у Србији, где се породила, због чега је пагала и запоставила студије. Неповољне околности, којих је било много, лоше су утицале на њихов брак и њену научну каријеру.

Упркос свему што се десило с њима, Милева је до краја живота имала један покровитељски и пријатељски однос према Алберту. Колико је комад заснован на стварним, а колико на фиктивним догађајима?

Милева никада није престала да брине за Алберта. У браку су добили

РЕПЕРТОАР  
МУЗЕЈ  
НАРОДНОГ  
ПОЗОРИШТА  
2010

РЕПЕРТОАР  
ЈУН 2022.

7. јун у 18 часова отварање изложбе  
Божана Јовановић – сликар костима,  
аутора Иване Жигон и Душице Кнежевић,  
Музеј Народног позоришта

15. јун у 18 часова СЕЋАЊЕ НА ВЕЛИМИРА  
ЛУКИЋА, поводом 25 година од смрти и  
50 година од ступања на дужност управника  
Народног позоришта,  
Музеј Народног позоришта

30. јун у 17 часова, Од Јохана до Јакова,  
концерт Соње Радојковић, клавир, са гостима,  
Фоаје II галерије

фото: Анђелко Васиљевић

ГЛУМАЦ ХАЦИ НЕНАД МАРИЧИЋ, УОЧИ ПРЕМИЈЕРЕ ТОЛСТОЈЕВОГ „РАТА И МИРА“ У РЕЖИЈИ БОРИСА ЛИЈЕШЕВИЋА

## Читавог живота покушавамо да откријемо себе

Трагање које Пјера мучи, некако се одразило на моје сопствено: Хаџи Ненад Маричић

Улогама доктора Ранка и капетана Мијата Тамнавца које је веома убедљиво дочарао у новим драмским комадима – Ибсеновој „Нори“ у режији Тање Мандић Ригонат и „Годинама врана“ Синише Ковачевића, премијерно изведеним у овој сезони, глумац Народног позоришта Хаџи Ненад Маричић придружиће и лик Пјера Безухова, једног од главних јунака капиталног дела светске књижевности „Рат и мир“ Лава Николајевича Толстоја. Премијера комада, у драматизацији Федора Шилија и режији Бориса Лијешевића биће одржана преко сутра, 30. маја (19,30) на Великој сцени, а у подели су и Миодраг Кривокапић (Кнез Никола Болконски), Данило Лончаревић (Кнез Андреј Болконски), Теодора Драгићевић (Наташа Ростова), Златија Ивановић

(Кнегиња Марија Болконска), Немања Стаматовић (Николај Ростов), Нина Нешковић (Соња Ростова), Душан Матејић (Гроф Иља Ростов), Бојана Стефановић (Грофица Наталија Ростова), Слободан Бештић (Кнез Василије Курагин), Калина Ковачевић (Елена Курагина), Петар Стругар (Анатол Курагин), Вучић Перовић (Борис Друбецки), Зорана Бећић Ђорђевић (Лиза Болконска) и Недим Незировић (Наполеон Бонапарта). У разговору за „Позоришне новине“ који смо урадили средином маја, овај глумац изразите стваралачке снаге, неуморан и неисцрпан, каже да све време, од самог почетка процеса рада на овој представи, не престаје да га изненађује сличност коју открива са тим ликом.

„У ствари, све је почело и пре него што смо кренули да радимо представу. Они који ме добро познају говорили су ми: *Пјер? То*

*си ти.* Читав живот покушавамо да откријемо себе, да разумемо сопствено биће. Трагање које Пјера мучи, некако се одразило на моје сопствено“.

**А, то значи?**

Пронаћи такав одговор, значи решити свој смисао. Наше пријатељство, Борисово и моје, траје дуго, од његове прве представе, и од почетка је пуно радости, али и истинске потраге која подсећа на духовну борбу Толстојевих ликова. Зато и није случајно што смо се нашли зајед-

но у овоме, не презајући ниједног тренутка од тако великог задатка. Где су двојица, ту је и „Толстој“ са нама.

**Пјер је, у суштини, добродушан, неретко збуњен и немаран, али је често способан за одлучно делање и показује велику снагу воље у тешким тренуцима...**

Пјер Безухов, разумели смо то брзо радећи на пробама, покушава да осветли све око себе. Такав смисао прихвата као своју мисију. Он је склон падовима као сви обични људи, али и у томе не бежи од искренности, дајући свима до знања да ће устати и поново поверовати да је могуће чинити добро за друге.

**Тешко је пронаћи сличан лик у књижевности...**

Да. Таман вам се чини да сте га пронашли, а он вас, већ на следећој страни, или следећем вашем разоткривању, изненади својом посебношћу. Нема сумње да је то

Толстој сам, и његово искуство из Јасне Пољане, Москве, Казања и Петербурга, Кримског рата. Али, необично, то је и онај Толстој који ће касније живети и након „Рата и мира“ са супругом Софијом. Сам крај романа управо открива његову највећу радост и остварење. Та његова животна сапутница и сарадница, мајка његово тринаесторо деце, својом новелом „Наташа“ инспирисала је Лава Николајевича да обогати свој најпознатији роман

и њиховим љубавима. Попут Достојевског, у породици проналази највећу срећу, упркос својим самотњачким и аскетским данима у позној доби.

**Пјерове дилеме које му се намећу кроз питања: Чему служи наш живот? Зашто смо ми на овоме свету? Шта то људи и човечанство имају да саграде и изведу својим животом?, заправо су и суштинска тема не само романа, него и представе?**

Што се више ближимо крају процеса, то све снажније увиђам да је то управо прича о животу. О нашим животима, о младости која краси ову представу. На данашњој проби нисам могао да зауставим сузе гледајући млађе колеге, који су пуном снагом журили по сцени... Извор тога

је и Борисова инспиративна, покретачка енергија.

**Толстој у овом комаду, између осталог, говори и о одрастању једне генерације у времену када се рат увукао у људе... Сврха позоришта свакако није решавање проблема у друштву, али, ипак, у којој мери оно може да укаже и подстигне за одређену идеју или питање и самим тим натера публику на размишљање?**

Када су Брехтову Хелен Вајгел упитали која је порука његове представе одигране после рата у Берлину, она је одговорила да је њен супруг заиста био уверен да ће тим комадом, играним пре-

Другог светског рата, зауставити то безумље. Тако некако, у том смислу, имам утисак да ће и наш „Рат и мир“ истински променити људе да заволе мир, да се вечно заљубе у бескрајни, непојмљиво вечни живот.

**„Рат и мир“ биће ваша трећа премијера на матичној сцени у овој сезони. Крајем прошле године, 23. децембра, у „Нори“ сте веома успешно дочарали**

лик доктора Ранка, а три месеца касније, такође убедљиво, одиграли сте улогу капетана Мијата Тамнавца у „Годинама врана“. Карте, за обе представе, „плану“ чим се пуне у продају...

Ти наслови обогатили су позориште на тако посебан начин, да сви дубоко осећамо да ће се дуго играти, а дошли су након веома тешког периода за цео свет, после епидемије и затворених позоришта. Дивно се сада уклапају у то Толстојеве речи „...баш ту, када настане несрећа, започне нешто ново и добро“. Тања Мандић и Синиша Ковачевић су тим представама, морам то да истакнем, вратили не само публику, већ и веру у то да класичан театар има и своје савремено рухо.

**Недавно, 11. маја, навршило се десет година од премијере Шекспировог „Хенрија Шестог“, у режији Никите Миливојевића и продукцији Народног позоришта у Београду, одржаној на сцени Глоб театра у Лондону у оквиру Културне олимпијаде. Са каквим емоцијама се данас сећате наступа у том митском позоришту, као и те представе у којој сте тумачили насловну улогу?**

Никада ми неће нестати из сећања тренутак када смо лежали на столу, на самом почетку представе, а изнад мене је високо, високо летео авион, прелазећи потпуно ведро небо, које се плавило над нама. Већ у следећем тренутку све се претворило у Елизабетанско доба, и дневна представа пловила је у ноћ. Оно ведро небо замениле су звезде и светиљке које сијају попут бакљи; створиле су сенке у публици. Лако се може закључити из ових речи да смо доживели једно

необично искуство. Никита је својим чаролијама нашао право место. Доживљавам играња у тим „митским местима“, у Глобу или Епидураусу у Грчкој, као награду управо од оног света којег отварамо и будимо оног тренутка када се упале светла, када дан замене звезде, када се подигне завеса... Моје награде су долазиле од другог света, ретко од људи.

■ Микојан Безбрадица ■



Са Надом Шаргин у Ибсеновој „Нори“



Хаџи Ненад Маричић као Хенри Шести у Глоб театру



Са Петром Стругаром (Живојин Рајић) као Мијат Тамнавац у „Годинама врана“

ДРАМСКА УМЕТНИЦА ТАЊА БОШКОВИЋ, ДОБИТНИЦА НАГРАДЕ „ЖАНКА СТОКИЋ“

# Волела бих да поново заиграм у Народном позоришту



јама са којима сам, у оквиру свечаности, отпевала дивну песму из мјузикла *Јалта, Јалта*. Нисам играла у тој представи, али сам волела ту узбудљиву нумеру са дивним тек-

З аједно са својом непролазном лепотом, харизматичношћу, оптимистичним ставом и ведрим духом, који се савршено уклапа уз њен раскошан дар и истрајност, Тања Бошковић и данас, после пола века успешне каријере коју има иза себе, важи за једну од оних ретких глумица и уметница које надилазе све стереотипе, калупе, сепарације, ускогрудости и искључивост. Она је аутентична ауторка уметности глуме која у најпозитивнијем смислу целим својим бићем партиципира у креирању својих улога и задатака. Надахнута у стварању, једнако је глумица драмског театра, мјузикла и плеса, али, истовремено, и филмска и телевизијска дива. Управо су то били неки од главних разлога због којих јој је овогодишњи жири Награде „Жанка Стокић“ (в.д. управника Народного позоришта Светислав Гонцић, главни и одговорни уредник „Вечерњих новости“ Милорад Вучелић, глумица – претходна добитница Награде „Жанка Стокић“ Горица Поповић, књижевница и драматург Ивана Димић и редитељ Борис Лијешевић) доделио то престижно признање које јој је уручено 8. маја на пригодној свечаности одржаној на Великој сцени Народного позоришта. Десетак дана после тог величанственог догађаја, док седимо у башти једног познатог ресторана на Врачару, призната драмска уметница, уз неизбежне цигарете и хладну лимунаду, складним одмереним гласом каже да је веома задовољна како је протекла церемонија уручења награде коју од 2003. године када је установљена на иницијативу глумачке диве Мире Ступице, заједнички додељују Народном позоришту у Београду, „Вечерње новости“ и Град Пожаревац.

„Веома сам захвална Народном позоришту, као домаћину, али и колегама из Позоришта на Терази-

јаме са којима сам, у оквиру свечаности, отпевала дивну песму из мјузикла *Јалта, Јалта*. Нисам играла у тој представи, али сам волела ту узбудљиву нумеру са дивним тек-

стом и желела сам да је сви заједно певамо“, каже у разговору за „Позоришне новине“ госпођа Бошковић која је, потом, и нама, са осмехом на лицу, отпевала део тог надалеко познатог рефрена из поменутог мјузикла, чији су аутори Алфи Кабиљо и Милан Грѓић: „Нека цели овај свет још сја у сунцу, нека наша Земља сва постане срећна“...

Наша саговорница је осамнаеста лауреаткиња награде установљене у знак сећања на Жанку Стокић, једну од најзначајнијих глумица српске позоришне сцене између два светска рата. „Она није једна од најзначајнијих српских глумица, она је наша највећа глумица. Ова награда за мене представља обавезу чувања и неговања успомене на Жанку. Из њеног примера сам учила да публици треба прићи и упознати се лично са њом. Нико више не постоји ко је Жанку познавао и ко се с њом дружио. Али, ја о њој знам из прича мојих баба-тетатка које су је гледале. Говориле су ми да је била чудо, да је била шампањац у духовном смислу. Кад кажете шампањац у позоришту, онда знате на шта се то односи; то су биле експлозије на сцени, али и интимне имплозије код свих људи који су је гледали. Наш народ, нажалост, склон је забору. Много смо се огрешили о Жанку. Морамо сачувати успомену на оне који су ту погрешку покушали да исправе, пре свих на Бојана Ступица који је заслужан што је Жанка рехабилитована после Другог светског рата и Миру Ступицу које је иницирала ову награду“, сматра Тања Бошковић која је својом стваралачком личношћу и богатством уметничког израза обележила југословенску и српску кинематографију, телевизијску и позоришну уметност. У том контексту питали смо је, наравно, шта је то што је, према њеном мишљењу, обележило досадашњу каријеру.

„Када је реч о филму, то је, без сумње, *Балкан експрес*. Из тог остварења сам изашла са четири дивна пријатељства. На телевизији... ту је било веома много занимљивих ствари. Највише сам уживала у забавним програмима разних врста. Од серија, волела сам *Мајсторску радионицу*. Јако сам уживала док сам је радила, баш сам се забављала за *све паре*. То је, прво, било веома духовито написано, а као друго, имала је глумачку екипу из снова. Волела сам и дечију серију *Дај ми крила један круг*. Лане Гуговић је играо Биљана који живи у саксији, Алија (Слободан) Алигрудич је био мафионичар,

позоришта, која се тада звала „Круг 101“, заиграла у својој првој професионалној представи „Знам Дабли Фејса“, по тексту Божицара Љумовића и у режији Оливера Викторовића. Осим ње, у подели су били и Горица Поповић, Звонко Јовчић, Бранко Јеринић, Милан Штрљић...

„Да, сећам се, наравно, те дивне представе“, каже Тања помало сетно, али с осмехом задовољства, истичући да је комад постављен у време када су она и њени „класићи“ били на трећој години студија у класичуеног Бајче, професора Предрага Бајчетића.

„Сећам се хаљине коју сам носи-

јане Бобић Мојсиловић и у режији Милана Караџића чија је премијера одржана 14. марта 1999. године на Сцени „Раша Плаовић“. Тумачила је улогу Марије Калић, певачице Хора Радио Београда у пензији, која обожава поезију и песнике. Између успомена на старог и успешног песника, и стварности - са младим песником од кога много очекује, Марија прича причу о свим манама - о љубави, чежњи, разочарању и тихом сну да за собом оставимо некакав траг. Била је то представа која се увек играла пред препуним гледалиштем, а наша саговорница, према речима стручне критике, своју јунакињу „играла је пуном ногом, показујући сав раскош свог универзалног талента“.

„Много волим ту представу. Када ми је Милан донео текст на читање, била сам одушевљена. Прогутала сам га, што се каже, у тренутку. Иако је је то једна трагична прича, Милан је желео да осветли и ту духовитост која постоји у самом комаду. У томе је кључ успеха. У међувремену, са новом поделом и штрихованим текстом, играли смо је у *Звездара театру*. Мирјана је *очистила* те политичке делове и сада је то једна права мелодрама, чаробна. Најбоља критика коју сам добила у животу управо је у вези са том представом. Наиме, после неког од многих извођења, једна моја пријатељица ми је рекла: *Слушај, требало је да ми кажеш да ћу од пола представе да плачем. Нови вунени џемпер ми се потпуно унебао од суза које су ми капале на њега, прича Тања кроз смех*.

„Волела бих да ту представу поново играмо у Народном позоришту, да је вратимо на *Раишу*, тамо где је и започела свој сценски живот“, додаје призната драмска уметница која је поменуто сцену тада делила заједно са, у то време, веома младим Војином Ђетковићем, али и искусним глумцима попут Марка Николића, Радована Миљанића, Предрага Тасовца...

Пред њом су, како нам је открила на крају разговора, нови уметнички изазови, нове улоге. Никада није, каже, трчала за њима, већ су долазиле саме и истиче да се свакој од њих безгранично радује.

„Све улоге, које је требало да добијем, ће ме стићи. Већ сам почела са радом на новој представи. Реч је о Мареловој драми *Успомене Саре Бернар* у режији Сташе Копривице коју, са колегом Дејаном Ђуровићем, спремамо за ново позориште које ће бити отворено у Херцег Новом...

■ Микојан Безбрадица ■



В.д. управника Светислав Гонцић уручује Тањи Бошковић плaketу са ликом Жанке Стокић (рад академског сликара и сценографа Герослава Зарића)

Оливера Јежина је играла предњи део краве, а Бора Кандић задњи. Ја сам била учитељица Сека Еурека. То је генијално написао и режирао Владимир Андрић. И ту смо се, такође, дивно забављали. У позоришту, издвајам, пре свих, *Сплитски аква-рел* и *Причу о коњу*. Обе представе су играле у Позоришту на Теразијама и оне су свакако врх, када је реч о мјузиклима. Потом, волела сам Селенићеве *Очеве* и *оце* које је у Атељеу 212 режирао Рале Ратковић, затим Гавранову *Тајну Грете Гарбо*... Што се тиче колега, партнер из мојих снова је Раде Марјановић. Ево, већ 20 година изводимо кабаре *Добра стара времена*. Са њим сам одиграла све што је могло да се игра. То је пријатељство за цео живот“.

Жири за доделу Награде „Жанка Стокић“ је, између осталог, и навео да Тања у „процесима рада своје улоге промишља психолошки темељно, али никада једнодимензионално. Са пуном одговорношћу, она јасно и отресито заузима и износи своје ставове кроз сопствену уметност“. А, све је почело давног 19. јануара 1974. године када је на сцени Народного

ла, али и да сам сама плела косу у кикице. Још тада сам решила да ме никад нико неће шминкати, већ ћу то радити ја, сама. Памтим и да су ми стопала дрхтала и да нисам могла да се помирим са сопственим гласом... И дан данас, сваког 19. јануара, на Богојављење, на годишњицу премијере, Брана, Горица и ја се чујемо да честитамо једни другима то задовољство када смо с нашим другом Оливером Викторовићем, ставивши стопе на ту сцену, почели своје каријере. Знате, Бог је милостив. Нас троје смо здрави, још увек сви радимо, радујемо се томе и чињеници да смо сачували пријатељство. Бајча на небесима сигурно због тога пева од радости. Не само нас троје, него сви ми из те класе смо остали компактни, волимо се између себе и поштујемо“.

После тог дебија, уследиле су улоге, бројне и веома значајне, и на другим позоришним сценама, пре свега у матичним Кућама, прво у Позоришту на Теразијама, а потом и Атељеу 212, чији је стални члан постала 1985. године. У Народном позоришту, играла је још једном - у мелодрама *„Сузе су ОК“*, по тексту Мир-

Глумица Вања Ејдус, стална чланица ансамбла Дrame Народног позоришта, блиста у улози Алексије Рајчић у представи „Успаванка за Алексију Рајчић, по тексту Ђорђа Косића и у режији Југа Радивојевића која је са великим успехом премијерно изведена 30. априла на Сцени „Раша Плаовић“.

„Када сам прочитала комад, мене је ударио гром и ја сам на неки начин и иницирала да се то ради“, каже Вања у разговору за „Позоришне новине“ и подсећа да се с тим текстом први пут средла пре годину и по дана, на јавном читању, у режији Ане Григоровић. „Помислила сам - ја ово желим да играм, ово је улога за мене. Није ми се допала само улога, већ цео текст. Причу знамо, она је негде и опште место, ок, па шта? Али, начин на који је испричана, та форма, тај стих... не само то, него тај један иронични одмак од емоција које се провлаче кроз њен лик, а прожето дубоким осећањима, дубоком трагиком па неким и хумором... Управо та комбинација свега је нешто што ми се веома допало. Помислила сам глумачки, инуитивно, ја ово знам како се игра. Нисам знала како се режира, могло је на хиљаду начина, али сам инуитивно осетила да је то нешто што морам да играм.



ВАЊА ЕЈДУС, НАСЛОВНА ЈУНАКИЊА У ПРЕДСТАВИ „УСПАВАНКА ЗА АЛЕКСИЈУ РАЈЧИЋ“

## Ово је улога за мене

**Играете на својствен начин користећи сва могућа глумачка средства, глас, тело, мимику лица, очи и фасцинирате публику. То сте могли да осетите у ових неколико реприза?**

Сама улога и сам текст пуно нуде глумцу, међутим и редитељ, Југ Ђорђевић, ме је веома лепо водио. Имала сам разне дилеме. Међутим кад се све то склопило са музиком која даје огромну емотивност и заправо садржину овом комаду, све је дошло на своје.

Музика је, уз публику, мој главни партнер. Немам директне партнере на сцени, зато је све специфично. Не постоји класична ситуација односа са партнером, сукоб, него ја приповедам публици. Зато ми је музика веома важна... Југ ме је, пре свега, веома тачно и добро водио, а онда сам ја неким својим осећањем, искуством и интуицијом како би то требало да се игра, допунила. Југ и ја смо се веома добро разумели, као и Невена Глушица, која је радила одлич-

ну музику... Уопште, цела екипа представе је све време веома складно функционисала. Сећам се, на некој генералној проби, на пола представе сам почела снажно да плачем зато што сам осетила катарзу и велику узбуђење. „Ово је то“, помислила сам. Ово је нешто што се спојило са мојом душом, дубински, уметнички што ретко кад у каријери можеш да осетиш. Стварно сам играла веома много великих улога, другачијих, али ово је нешто што се

у потпуности склопило са мојим бићем. Срећна сам због тога.

**Играете особу која је манипулисана и физички злостављана од мужа. Њен једини спас је да га убије. Како, као женска особа, то доживљавате?**

Мени то уопште није блиско, али, без обира на то, желела сам ту улогу. Увек ми је узбудљиво да играм што различитије улоге, које су потпуно другачије од мене, приватно. Мени је досадно кад ми је нешто познато и блиско. Иако се ово дешава негде у Србији, опирала сам се да се игра са неким акцентом, јер би било смешно. То је, ипак, стих тако да вуче на неки књижевни говор. *Отимало се*, пробали смо са неким акцентима и није ишло, али Југ је намерно хтео да Алексија може бити било која жена, па и ја. Имамо на почетку тај одмак када се ја представим. Баш да бих се одмакла од лика, представљам публици једну жену која може бити и Вања Ејдус или нека жена са Врачара. Свесна сам проблема злостављаних жена, њихове трагедије... Алексија каже: „Можда и засија нада кад муж од метка страда“! Није то никакав позив на убијање мужева, већ позив женама да се тргну, да кажу не, да се не плаше да прекину неку нит.

■ М. Кнежевић ■

Божана Јовановић  
(фото: Вукица Микача)



ИЗЛОЖБА ПОСВЕЋЕНА СТВАРАЛАШТВУ КОСТИМОГРАФА БОЖАНЕ ЈОВАНОВИЋ

## Божана – сликар костима

Изложба „Божана – сликар костима“ посвећена

нашој великој костимографкињи Божани Јовановић, чаробници магичне и ефемерне, а ипак опипљиве и материјалне уметности позоришне сцене - позоришног костима, коју су заједнички приредиле Ивана Жигон и Душица Кнежевић, биће отворена 7. јуна (18,00) у Музеју Народног позоришта.

Тешко је представити изложбом овог формата један толико обухватан, слојевит, промишљен, израђен, материјалан и истовремено нематеријалан опус и стваралаштво једног великог уметника као што је Божана Јовановић.

Божана - сликар костима - слуша, гледа, чита, проучава, машта и бележи своја маштања сликајући на папиру, а потом, до последњег детаља осмишљава и реализује више од незамисливих пет стотина премијерних костимографских остварења (за драме, опере, балете) и исто тако незамисливи број појединачних костима који понекад броје

неколико стотина по представи.

Божанина изузетна, овом изложбом још увек несагледива и необухватна каријера позоришног костимографа, почиње 1950. године у Београду и траје непрекидно до 2017. године. Радила је „чаробница Божана“ - како је њени глумци, балетски играчи и певачи у овој изложби најчешће називају у својим топлим и садржајним писмима, у скоро свим позоришним кућама наше земље и региона и сарађивала са највећим редитељима, сценографима, кореографима и глумцима...



Скица костима Елизе Дулитл; „Пигмалион“, 1994. Народно позориште у Београду

У Народног позоришту била је запослена пуних 35 година као костимограф (од 1965 до 2000. године), а листа премијерних костимографских остварења у овом театру броји импозантних 135. И број признања које добила за свој рад је импозантан - преко тридесет највећих награда у овој области стваралаштва.

Без претензија на свеобухватност, ова изложба је, пре свега, емотивна посвета и дубоки поклон уметнику позоришта и уметности уопште; затим, приказ драгоцених костимских скица - за ову прилику прикупљених од породице, колега и пријатеља који су их добили од Божане и сачували; избор фотографија које су забележиле Божанину сарадњу са нашим најдивнијим глумцима и играчима; и,

на крају, прегршт, не мање узбудљивих и драгоцених, записа и сећања на рад са Божаном из пера њених сарадника и колега у театру.

Поставком у простору Музеја Народног позоришта и дигитализацијом корпуса артефаката и пратећих података приступило се, можда први пут систематскије, тешко доступним материјалима и махом необрађеној теми уметника костимографа у позоришту. Ауторке изложбе захваљују свима који су у овом подухвату помогли тако што су несегично поделили своје успомене и сећања, фотографије, ретке податке из архива, предмете из кутија и фиока...

Сарадници на реализацији изложбе били су Радомир Милић (дизајн, прелом и припрема графичких материјала), Јелена Рагковић (припрема и обрада визуелних материјала), Жељко Јовановић (фотографија), Сања Милосављевић (архивски подаци), Јасна Сарамандић (реализација поставке) и Вера Мекић (припрема изложених костима).

■ Р.П.Н. ■

# ЈУН 2022.

СЕЗОНА 2021/22.

## ВЕЛИКА СЦЕНА

ЈУН

СРЕ.	<b>01. ГОДИНЕ ВРАНА /</b> у оквиру ПРОГРАМА 67. СТЕРИЈИНОГ ПОЗОРИЈА драма Сенише Ковачевића	од 19.30
ЧЕТ.	<b>02. ГОДИНЕ ВРАНА / откупљено</b> драма Сенише Ковачевића	од 19.30
ПЕТ.	<b>03. СВЕЧАНА АКАДЕМИЈА</b> поводом 100 година постојања и рада Пулмологије	од 19.00
СУБ.	<b>04. ЖИЗЕЛА / ПРЕМИЈЕРНА ОБНОВА</b> балет Адолфа Адама	од 19.30
НЕД.	<b>05. ДАМА С КАМЕЛИЈАМА</b> драма Александра Диме Сина	од 19.30
ПОН.	<b>06. ЖИЗЕЛА</b> балет Адолфа Адама	од 19.30
УТО.	<b>07. КОНГРЕС О КАРДИОМАГНЕТНОЈ РЕЗОНАНЦИ 2022.</b>	од 20.00
СРЕ.	<b>08. РАТ И МИР</b> драматизација Федора Шилија, по роману Л. Н. Толстоја	од 19.30
ЧЕТ.	<b>09. ДЕРВИШ И СМРТ</b> Борисав М. Михиз / Егон Савин, по роману М. Селимовића	од 19.30
СУБ.	<b>11. ОЖАЛОШЋЕНА ПОРОДИЦА</b> комедија Бранислава Нушића	од 20.00
НЕД.	<b>12. ПОКОЈНИК</b> драма Бранислава Нушића, гостује Народно позориште у Нишу	од 19.30
ПОН.	<b>13. ЖИЗЕЛА</b> балет Адолфа Адама	од 19.30
УТО.	<b>14. РАТ И МИР</b> драматизација Федора Шилија, по роману Л. Н. Толстоја	од 19.30
СРЕ.	<b>15. ГОДИНЕ ВРАНА</b> драма Сенише Ковачевића	од 19.30
ЧЕТ.	<b>16. КО ТО ТАМО ПЕВА</b> балет на музику Војислава Вокија Костића	од 19.30
ПЕТ.	<b>17. ВЕЛИКА ДРАМА</b> драма Сенише Ковачевића	од 19.30
СУБ.	<b>18. ДОН КИХОТ</b> опера Жила Маснеа	од 19.30
НЕД.	<b>19. ГОДИНЕ ВРАНА</b> драма Сенише Ковачевића	од 19.30
ПОН.	<b>20. ТРАВИЈАТА</b> опера Ђузепе Вердија	од 19.30
СРЕ.	<b>22. „700“ - АНСАМБЛ ВЕНАЦ</b> игра у славу 700 година Манастира Грачаница	од 19.30
ЧЕТ.	<b>23. ИЗБИРАЧИЦА</b> комедија Косте Трифковића	од 19.30
ПЕТ.	<b>24. РАТ И МИР</b> драматизација Федора Шилија, по роману Л. Н. Толстоја	од 19.30
НЕД.	<b>26. СВЕЧАНА ДОДЕЛА НАГРАДЕ „ДАРКО КРАЉИЋ“</b> у организацији Удружења композитора Србије	од 19.30
ПОН.	<b>27. ВЕЛИКА ДРАМА</b> драма Сенише Ковачевића	од 19.30
ЧЕТ.	<b>30. ИВАНОВ</b> драма Антона П. Чехова	од 19.30

## ФОАЈЕ II ГАЛЕРИЈЕ

**16. 06. НЕБЕСКИ ГЛАСОВИ**  
концерт чланова хора Опере Народног позоришта,  
поводом Дана оболелих од Паркинсонове болести, у 17 часова

## ОПЕРА И ТЕАТАР МАДЛЕНИАНУМ

**15. 06. ДОН ЂОВАНИ**, опера В. А. Моцарта, у 19.30 часова  
**21. 06. ХАЗАРСКИ РЕЧНИК - ЛОВЦИ НА СЛОВЕ**, балет по мотивима романа Милорада Павића, у 19.30 часова

## ТРГ РЕПУБЛИКЕ

**10. 06. ГАЛА КОНЦЕРТ** поводом 140 година дипломатских односа Србије и Јапана, у 20 часова  
**29. 06. КАРМИНА БУРАНА**, кантата Карла Орфа, у 21 час  
Учествују Хор, Оркестар и солисти Народног позоришта у Београду,  
Хор РТС-а и Хор Дечјег културног центра Београд

## СЦЕНА „РАША ПЛАОВИЋ“

ЈУН

СРЕ.	<b>01. БАЛКАНСКИ ШПИЈУН</b> трагикомедија Душана Ковачевића	од 20.30
ЧЕТ.	<b>02. ТАЧКА ПРЕ ЗАСИЋЕЊА</b> по текстовима Горана Миленковића и Барби Марковић, гостује Пулс театар Лазаревац	од 20.30
ПЕТ.	<b>03. БАЛКАНСКИ ШПИЈУН</b> трагикомедија Душана Ковачевића	од 20.30
НЕД.	<b>05. АНА ФРАНК</b> моноопера Григорија С. Фрида, гостује Факултет савремених уметности и Музеј жртава геноцида	од 20.30
ПОН.	<b>06. БРОД ЗА ЛУТКЕ</b> драма Милене Марковић, гостује Академија уметности у Београду	од 20.30
УТО.	<b>07. КРВАВИ ПРЕСТО</b> драма Вилијама Шекспира, гостује Факултет савремених уметности	од 20.30
ЧЕТ.	<b>09. ПЕЛИКАН</b> драма Августа Стриндберга	од 20.30
ПЕТ.	<b>10. ЗЛОЧИН НА КОЗЈЕМ ОСТРВУ</b> драма Уга Бетија, гостује Факултет драмских уметности	од 20.30
СУБ.	<b>11. ИЛУЗИЈЕ</b> комедија Пјера Корнеја	од 20.30
НЕД.	<b>12. СНЕЖАНА И СЕДАМ ПАТУЉАКА / ПРЕМИЈЕРА</b> опера Драгана Каролића	од 18.00
ПОН.	<b>13. НОЋ БОГОВА</b> комедија Мира Гаврана додела признања глумцу Војину Ђетковићу гостује Бањалучко студентско позориште	од 20.30
УТО.	<b>14. ОСАМ ЖЕНА</b> комедија Роберта Томаса, гостује Академија уметности у Београду	од 20.30
СРЕ.	<b>15. БЕЛА КАФА</b> комедија Александра Поповића	од 20.30
ЧЕТ.	<b>16. УСПАВАНКА ЗА АЛЕКСИЈУ РАЈЧИЋ</b> драма Ђорђа Косића	од 20.30
ПЕТ.	<b>17. МАЛИ БРАЧНИ ЗЛОЧИНИ</b> драма Ерика Е. Шмита	од 20.30
СУБ.	<b>18. ИРАНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА</b> драма Ивана Вирипајева	од 20.30
НЕД.	<b>19. СНЕЖАНА И СЕДАМ ПАТУЉАКА</b> опера Драгана Каролића	од 18.00
ПОН.	<b>20. КАЈСИЈЕ У ОКТОБРУ</b> по тексту Милоша Пешута, гостује Факултет савремених уметности	од 20.30
УТО.	<b>21. ИЛУЗИЈЕ</b> комедија Пјера Корнеја	од 20.30
СРЕ.	<b>22. ЖЕНСКИ ОРКЕСТАР</b> комедија Жана Ануја	од 20.30
ЧЕТ.	<b>30. ГОСПОЂА АЈНШТАЈН / ПРЕМИЈЕРА</b> драма Снежане Ђинђић	од 20.30
ПЕТ.	<b>01. МЕТРОНОМИЈА</b> дипломска представа студената Института за уметничку игру у кореографији Тамаре Гвозденовић	од 20.30
УТО.	<b>05. ЕЛЕКТРА ИЛИ ПАД МАСКИ</b> драма Маргерит Јурсенар, гостује Факултет драмских уметности	од 20.30

ЈУЛ

## ГОСТОВАЊА

**06. 06. УСПАВАНКА ЗА АЛЕКСИЈУ РАЈЧИЋ**, драма Ђорђа Косића - У оквиру програма „Хероине“ Нови Сад - Европска престоница културе  
**08. 06. БАЛКАНСКИ ШПИЈУН**, трагикомедија Душана Ковачевића - 30. позоришни маратон, Сомбор  
**22. 06. УСПАВАНКА ЗА АЛЕКСИЈУ РАЈЧИЋ**, драма Ђорђа Косића - Фестивал „Буцини дани“, Александровац  
**23. 06. КО ТО ТАМО ПЕВА**, балет на музику Војислава Вокија Костића - Вршац  
**26. 06. КО ТО ТАМО ПЕВА**, балет на музику Војислава Вокија Костића - Загреб, Хрватска

## МУЗЕЈ НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА

**07. 06. Отварање изложбе „БОЖАНА ЈОВАНОВИЋ - СЛИКАР КОСТИМА“**, аутора Иване Жигон и Душице Кнежевић, у 18 часова  
**15. 06. СЕЋАЊЕ НА ВЕЛИМИРА ЛУКИЋА**, поводом 25 година од смрти и 50 година од ступања на дужност управника Народног позоришта у Београду, у 18 часова  
**30. 06. ОД ЈОХАНА ДО ЈАКОВА**, концерт Соње Радојковић, клавир, са гостима, у 17 часова, Фоаје II галерије

## МЛАДИ ПОЗОРИШНИ ЕКСПЕРТИ

4. јуна 2022. од 17 до 19 часова